

Lampepudsergræs (*Pennisetum setaceum*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Pennisetum setaceum*

Synonymer:

Kaldenavn: Lampepudsergræs

Beskrivelse: Lampepudsergræs vokser i tuer med blade som er op til 60 cm høje, slanke og 2-4 mm brede¹. Akset har rosa til violette frøstande. Undertiden kan nye og gamle skud være lysegrønne og mangle den rosa/violette farve¹. Aksene kan være mellem 8-35 cm lange og sidde på en op til 1.2m lang stilk¹. På engelsk kaldes lampepudsergræs for *fountain grass* der hentyder til plantens græsstrå der står i en springvandsform¹. Lampepudsergræs er en såkaldt C₄-plante og har derfor en høj tolerance over for perioder med vandmangel³. Den kan trives på mange forskellige jordtyper, men optræder mest i biotoper med forstyrrelser og er mest konkurrencedygtig under tørre forhold¹. Planten reproducerer sig kønnet via frø. Frøene spredes med vind og vand og kan ligge i jorden op til 6 år. Arten tåler ikke frosttemperaturer².

Lampepudsergræs. Foto: Colorbox

Forvekslingsmuligheder

Kan ikke forveksles med græsser, der er hjemmehørende i Danmark, men en anden art, *Pennisetum alopecuroides*. forhandles og går også under navnet lampepudsergræs.

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Lampepudsergræs stammer oprindeligt fra den norlige del af Afrika². Arten er endnu ikke fundet vildtvoksende i Danmark, men den findes i Frankrig, Italien, Spanien, Portugal, Cypern og Malta^{1,2}. Den er tilsyneladende fundet en enkelt gang i Norge⁵, men den er ikke etableret i Norge. Lampepudsergræs er også spredt til bl.a. mange stater i USA, Australien, New Zealand, Sydafrika. Planten er formentlig hovedsageligt spredt via handel med frø og haveplanter¹, og den sælges også i danske planteskoler, hvoraf nogle oplyser, at den kan overleve i milde vintre med beskyttelse⁴. Frøene kan også spredes ved at de sætter sig i dyrs pels, redskaber og maskiner¹.

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj

Sprednings- potentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemme- hørende arter	Påvirkning af økosystemfunk- tioner	Økonomiske effekter	Helbreds effekter	Harmonia	Samlet
1	2	2	2	1	1	7	9

Spredningspotentiale: (1). Frøene kan spredes via vind, vand, kreaturer og maskiner/udstyr. Planten anvendes som haveplante. Planten kan formere sig efter et år, hvorefter den producerer 100 levedygtige frø om året². Lampepudsergræs vokser bedst i områder, hvor nedbøren er under 127mm/år, men er fundet i områder med nedbør op til 600mm/år¹. Planten har vanskeligt ved at konkurrere med andre arter under fugtige jordforhold^{1,2}. Da arten ikke tåler frost, vil mange habitater i Danmark være ubrugelige for den, men under fremtidige klimaforhold kan arten måske etablere sig i hele Europa herunder Danmark². Under nuværende klimaforhold vurderes arten at have et lavt potentiale for spredning og etablering men fremtidige klimaforhold, kan sandsynligvis i højere omfang tilgodese artens krav til levestedet.

Levestedets bevarings- eller naturværdi: (2). Lampepudsergræs kan gro på forskellige levesteder som vejkanter og græsarealer. Som oftest findes den i områder præget af forstyrrelse og tør jordbund^{1,2}. I områder hvor arten er introduceret forekommer den primært på forstyrrede steder og potentielt kan den etablere sig fx på tørre overdrev, græsmarker og vejkanter. Arten vurderes derfor kun sjældent at etablere sig i habitater af høj bevarings- og naturværdi, hvorfor den scores 2.

Påvirkning af hjemmehørende arter: (2). Lampepudsergræs skaber monokulturer og konkurrerer med hjemmehørende arter om plads, vand og næringsstoffer². Såfremt arten lokalt udkonkurrerer hjemmehørende plantearter vil dyr, der er knyttet til disse også kunne påvirkes lokalt. Arten er dog primært en god konkurrent under relativt tørre forhold og nedbørsforholdene i Danmark forventes ikke at give denne art en konkurrencemæssig fordel hvorfor den scores 2.

Påvirkning af økosystemfunktioner: (2). På forstyrrede arealer kan lampepudsergræs hindre den naturlige succession¹. Lampepudsergræs kan desuden øge risikoen for naturbrande, der kan påvirke jordrugende fugle, terrestriske pattedyr og vegetationsstruktur². Under nuværende og fremtidige klimascenarier for Danmark vurderes arten maksimalt at kunne have en moderat påvirkning af økosystemfunktioner.

Økonomiske effekter: (1). Planten kan føre til naturbrande og den kan udkonkurrere den naturlige vegetation, som kan bruges til dyrefoder, mens lampepudsergræs kun har ringe eller ingen værdi som foderplante^{1,2}. Planten kan også have negativ effekt på etablering af skov¹. Under nuværende og fremtidige klimascenarier for Danmark vurderes arten at kunne have ingen eller få økonomiske effekter.

Helbredseffekter: (1). Der mangler viden om helbredseffekterne af lampepudsergræs².

Total score = 9

Kilder

- ¹ CABI. <https://www.cabi.org/isc/datasheet/116202> besøgt den [19-04-2018]
- ² <https://circabc.europa.eu/sd/a/6309ab79-275c-43fe-b615-17438b68657e/Pennisetum%20setaceum%20RA.pdf>
- ³ Sweet, L.C., Holt, J.S. 2015. Establishment Stage Competition between Exotic Crimson Fountaingrass (*Pennisetum setaceum*, C₄) and Native Purple Needlegrass (*Stipa pulchra*, C₃). *Invasive Plant Science and Management* 8, 139-150.
- ⁴ <http://webshop.holbaek-planteskole.dk/havecenter/webshop?produkter=planter-til-haven/stauder/prydgraesser/pennisetum-setaceum-rubrum&id=84117316> besøgt 24-05-2018
- ⁵ <https://www.nobanis.org/national-species-info/?taxaid=15800&countryID=NO>,
<http://mst.dk/natur-vand/natur/artsleksikon/froeplanter/lampepudsergraes/> besøgt 24-05-2018